

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

mgr Anthony Umeh

Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II na terytorium plemienia Igbo w Nigerii

Liturgia, jako źródło i szczyt naszego życia chrześcijańskiego, jest najwyższą i najskuteczniejszą działalnością Kościoła. Dlatego Kościół podejmuje szczególne środki ostrożności w posługiwaniu się muzyką liturgiczną, która stanowi integralną część jego liturgii; wciąż odnawia swoją wiedzę i praktykę w zakresie muzyki liturgicznej w każdym wieku i w każdej kulturze, troszcząc się o to, by jej podstawowe zasady i prawa, ustanowione przez odpowiednie władze kościelne, były roztropnie przestrzegane i w pełni stosowane. Dobra muzyka liturgiczna sprzyja aktywnemu uczestnictwu w liturgii oraz wznosi serca i umysły wiernych ku Bogu.

To dobra wiadomość, że wreszcie w 2021 roku, po raz pierwszy w historii nigeryjskiego Kościoła katolickiego, istnieją oficjalnie opublikowane wytyczne dotyczące muzyki liturgicznej, opracowane przez organ Komisji Inkulturacji i Przekładu Konferencji Biskupów Katolickich Nigerii (CBCN), znany jako Narodowa Katolicka Rada Muzyki Liturgicznej Nigerii (NACALIMCON). W słowie wstępnym do tej książeczki, przewodniczący tego Komitetu, ks. Bp. Augustine T. Ukwuoma, wyraźnie stwierdził, że utworzenie tego organu w 2008 r. i w konsekwencji opracowanie tego podręcznika było konieczne ze względu na ogólną jakość muzyki liturgicznej w Nigerii, która stopniowo spadała poniżej standardów. Wymieniając niektóre z czynników, które doprowadziły do tego spadku, wymienił nieznaną naukę Kościoła na temat muzyki liturgicznej; zły dobór muzyki do celebracji liturgicznych zarówno w języku angielskim, jak i rodzimym; wpływ zielonoświątkowego rodzaju muzyki świeckiej; używanie kompozycji muzyki liturgicznej pozbawionych treści teologicznych, tradycji kościelnej i duchowości; formy śpiewu sprzeczne z zasadami muzyki liturgicznej; rozrywka lub zaspokajanie własnych emocji w imię muzyki liturgicznej; brak podstawowych cech muzyki liturgicznej w kompozycjach muzycznych i celebracjach liturgicznych; wzrastająca fala dewiacji muzycznych w naszych Kościołach. Można też dodać problem graniczący z inkulturacją muzyki liturgicznej. W świetle tych problemów, których badacz jest w pełni świadomy, ponieważ mieszkał i pracował przez wiele lat w plemienu Igbo i aktywnie uczestniczył w niektórych konferencjach krajowych, które zakończyły się wydaniem niniejszej książeczki, przeanalizuje praktykę muzyki liturgicznej na

tym terytorium i zaproponuje rozwiązania oparte przede wszystkim na nauczaniu Soboru Watykańskiego II.

Ta praca badawcza rozpoczęła się od historii ludu Igbo i historii nadejścia Kościoła katolickiego w Igboland. Mamy wystarczająco dużo faktów historycznych z takich książek, jak *Roman Catholicism in South Eastern Nigeria 1885 – 1931* przez I. Ozigbo; *The Advent of the Catholic Church in Nigeria* przez R. A. Njoku; *Missionary Enterprise and Rivalry in Igboland 1857 – 1914* przez F. K. Ekechi; *A Hundred Years of the Catholic Church in Eastern Nigeria 1885 – 1985* pod redakcją C. A. Obi i *Foreign Missionary: Background and Indigenous Evangelization in Igboland* przez N. H. Chigere. Jeśli chodzi o pojęcie liturgii i inne koncepcje liturgiczne, mieliśmy dostęp do wielu materiałów i zasobów z czterech tomów książki, *Liturgika* B. Nadolskiego; pięć tomów książki, *Handbook for Liturgical Studies* przez A.J. Chupunco oraz cztery tomy książki *The Church at Prayer* przez A.G. Martimort et al.

Dla opisowego wyjaśnienia ogólnych zasad muzyki liturgicznej posłużyliśmy się różnymi dokumentami kościelnymi i prawodawstwem papieskim. Książka, *Papal Legislation on Sacred Music: 95 A.D. to 1977 A.D.*, napisana przez Roberta F. Hayburna, jest komentarzem do tych dokumentów. Choć skupia się bardziej na wymiarze historycznym, książka M. T. Wintera, *Why Sing? Toward a Theology of Catholic Church Music*, skupia się bardziej na aspekcie teologicznym.

Podczas naszej dyskusji na temat wykorzystania muzyki liturgicznej podczas różnych celebracji liturgicznych obficie korzystaliśmy z różnych dokumentów papieskich, dokumentów Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz ksiąg obrzędowych dotyczących różnych sakramentów. Oprócz nich pomocne okazały się także następujące książki: *The Mass and Visions of Liturgy and Music for a New Century* przez L. Deiss; *The Use of Music in the Sacred Liturgy* przez M. A. Banjo; *What Happens at Mass* przez J. Driscoll; *The Ministry of Music* i *The Mystery We Celebrate, the Song We Sing* przez K. Harmon; *Celebrating the Holy Eucharist* przez Francis Cardinal Arinze; *Muzyka Liturgiczna* przez I. Pawlaka; *Sacred Treasure: Understanding Catholic Liturgical Music* przez J. P. Swain; *Catholic Music through the Ages* przez E. Schaefer i *Music in Catholic Liturgy* przez G. D. Gill.

Rozdział pierwszy tej pracy koncentruje się na historii ludu Igbo i historii pojawienia się katolicyzmu, który rozprzestrzenił się na czternaście diecezji w plemieniu Igbo. Po wyjaśnieniu pojęcia liturgii i muzyki liturgicznej, skupiono się także na ogólnych zasadach muzyki liturgicznej. W pierwszej części rozdziału drugiego badacz omówi poszczególne funkcje ministrów muzyki liturgicznej, którzy stosują powyższe zasady, oraz niektóre

zagadnienia, które dotyczą ich jako grupy, takie jak formacja, wynagrodzenie, inkulturacja itp. Zasady te mają być stosowane w różnych gatunkach muzyki liturgicznej, co stanowi drugą część tego rozdziału. Przedstawia on krótką historię muzyki wokalne w plemieniu Igbo oraz kategoryzuje lokalne instrumenty muzyczne używane podczas celebracji liturgicznych. W rozdziale trzecim, dyskusja koncentruje się na Eucharystii jako źródle i szczycie wszystkich celebracji liturgicznych. Badacz omówi jej pojęcie, przygotowanie do celebracji, rodzaje uczestnictwa oraz formy muzyki liturgicznej w ramach Mszy św. Wykorzystanie muzyki liturgicznej w innych sakramentach oraz w kontekście roku liturgicznego zostanie omówione w rozdziale czwartym. W ostatnim rozdziale omówione zostaną inne czynności liturgiczne, w których również można stosować muzykę liturgiczną, takie jak Liturgia Godzin, Komunia Święta i kult eucharystyczny poza Mszą Świętą i sakramentaliami.

Aby osiągnąć cel niniejszej pracy badawczej, badacz stosuje różne podejścia metodologiczne w zależności od tematu dyskusji w każdym z rozdziałów. W rozdziale pierwszym zastosuje metodę historyczną z wykorzystaniem źródeł wtórnych oraz metodę analityczną. W rozdziale drugim badacz zastosuje metodę opisową połączoną z metodą obserwacji i wywiadów; wykorzysta również metodę historyczną, opisową i analityczną. W pozostałych rozdziałach, dotyczących celebracji liturgicznych, badacz zastosuje podobne metody badawcze: metodę historyczną, opisową i analityczną. Wybierze on kilka pieśni z *New Catholic Igbo Hymn Book* i dokona ich krótkiej analizy formalnej.

Niewiedza jest naprawdę niebezpieczna, gdy chodzi o sprawy tak ważne jak liturgia i muzyka liturgiczna. Głównym celem tej pracy jest wykorzenienie niewiedzy na temat istoty liturgii i muzyki liturgicznej. Ponieważ wiedza jest potęgą według Francisca Bacona, udostępnienie tego kanału poznania umożliwi wszystkim wiernym czerpanie większych owoców z celebracji liturgicznych. Analizując problemy nękające muzykę liturgiczną w plemieniu Igbo i wskazując drogę rozwoju, niniejsza praca będzie miała duże znaczenie w promowaniu aktywnego uczestnictwa w liturgii i rozwoju muzyki liturgicznej nie tylko w Kościele w plemieniu Igbo, ale także w Nigerii i na całym świecie. Ukazując niektóre obszary, w których oczekiwania zawarte w dokumentach Soboru Watykańskiego II nie zostały w pełni spełnione, praca ta pomoże pobudzić działania i plany, jak je urzeczywistnić. Praca ta przyczyni się do wzrostu liczby dzieł literackich z zakresu muzykologii w Nigerii. Co więcej, będąc studentem afrykańskim w Polsce, gdzie literatura muzykologiczna dotycząca muzyki afrykańskiej napisana w języku angielskim jest niewystarczająca, praca ta będzie bardzo potrzebna w bibliotece, gdzie dostarczy przydatnych materiałów na temat muzyki liturgicznej w Nigerii/Afryce.